

מְנַשֵּׁב הָרוּחַ
לתרבות יהודית ישראלית ע"ר

הַנִּי

**אסופת שירים שמינית
מלחמת "חרבות ברזל"
נכתב על ידי אזרחים, חיילים ומפקדים בסדיר ובמילואים**

אדר א' תשפ"ד, פברואר 2024

הנני

אסופת שירים שמינית בעת מלחמת "חרבות ברזל"

יחידת תרבות וכלים חינוכיים, חיל החינוך והנוער, צה"ל

רמ"ח חינוך: אל"מ שירה רודברג

מפקדת יחידה: סא"ל רעות שלום

עורך: אליעז כהן

מפקדת מט"ח: רס"ן עדי המאירי

מפיקה: ראש תחום תרבות במיל' מיטל פישמן

ע' מפיקה: טוראי רוזנה ג'קסון

קמ"ט סטודיו: סגן סביון מן

צילום: גיא סידי @guysidi12

צולם: אוגדה 162, חטיבה 5

עיצוב כריכה וגרפיקה: סטודיו, מט"ח, רב"ט מידן מרמרלי

ישראל, פברואר 2024

אַרְבוֹת חֶפֶר וְעִיט גַּמְדִּי
 אוֹרְחִים לְמִטַּת הַלֶּבֶן
 לָקַט זָכְרוֹן וּפֶאֶת הַשָּׂכּוֹל
 בָּאִים לְמַרְשׁוֹתֵי
 קָרִיעָה קִרְעֵתִי בְּאַבְלֵי צִיּוֹן
 אֵלּוּ עָלוּ בְּשַׁעְרֵי
 רְגָלִים רְגָלִים

שׁוֹעֲלִים מִבֵּין חֲרָבוֹת הַגִּיפּ
 וּמִפְּנֵי מָה אַתָּה מְצַחֵק?

אוסף השירים השמיני של פרויקט "הנני".
 שיתוף פעולה מיוחד של חיל החינוך וכתב העת לשירה "משיב הרוח"
 השירים הם פרי עטם של אזרחים, חיילים בסדיר ובמילואים.

תא"ל אריאל / אופיר לויס
 קצין החינוך והנוער הראשי

הדרכים נמלאו בוץ | צילום: גיא סידי

עיני ירח / רס"ל ב', חיל המודיעין

הגשם בחוץ גדול ורב
הדרכים נמלאו בצ'רד
המלים ננעלו נעלים
שחרות וגבוהות
צועדות מהר, מבקיקות מעט

לא היתה שפה אחרת
לתאר לך את המבול בחוץ
ימים נפרדו מימים
המים טפסו עד הגרון

נסיתי להסתכל על הדברים
בעיני ירח

פעמים שהוא חסר
ופעמים שהוא מתמלא
ואורו הרך מספיק תמיד לדך

אני שומע את אלוהים בוכה | צילום: גיא סידי

• / רוני אלדד, ירושלים

מה את רואה:
בלונים פורחים אני רואה,
עופות צווחים, נוצות, נוצות על הפתחים,
אב מוליך עגלת תילקת, קפוא באמצע התנועה

מה את רואה:
אש בוערת בחנות פרחים, אני רואה,
בתוך הבית ילדים טובים, אישונים זרחים
קסדות אופנים לראשם מפחד תותחים
אישה צועקת אל הטלפון בלהת שמועה

מה את רואה:
אני לא רואה, אני שומעת אלהים בוכים
מאחורי אילן גבה או בתוך שיחים
רק אם בשר נדם סוככת על האפרוחים, ובכנפיה
רחמי כל העולם זרחים, איד היא נטרפת
בשני חיה רעה

מה את רואה, אני רואה
היינו משנים. כסטה השמש אפר מלאכים
תנים חרצו שן בשדותינו, כל הילדים פקוחים
לא נישן יותר אף פעם, העיר אותנו חשך אלהים

עוד לילה נטול שינה | צילום: גיא סידי

טרם הותרו לפרסום / רס"ב (מיל') אורי שרמן-קנוהל, גדוד שריון 9218 חטיבה 4

1. קדקוד גבורה כאן 10א, האם שומע?
 2. עוד לילה נטול שנה יושב ומאזין לאותות הקשר מאחינו בבני סוהילה פגז נופל ממטוס באמצע הלילה
 3. ברגעי הדממה, אני שומע בקשי קולות עמומים יש פטישון שקודח אי שם מתחת לבית, לבונקר, טק-טק-טק-טק מנסה לחצב את חומת המגן זו שהציב הצפ"ר (צנזור פנימי ראשי)
 - מנסה לשבר את הלוחות הקרמיים המצמידים אל חזי המזיע
 4. אנכי העם אלוהים לא יהיו לך הרהורים אחרים לא תסע הביתה השבוע לא תבקר את אחיד בנפלו
 5. זכור את יום השביעי לעשירי כבד את מפקדיך, שריד וראש ממשלתך
 - לא תרצח
 - לא תבגד בעמך עם הרהורים זרים
 6. לא תתן לנפש לגנוב את הגבול הברור, את העדר הסימטריה לא תרגיש, לא תחמל, לא תשמע, לא תשמע, לא תשמע
- (רק את הקולות הנכונים, תשמע, תשמע, תשמע, לא תשכח)
 7. מי האיש הזרא ורד הלב, ילד...
 8. בסריקות הבתים, מצאנו עדויות, ספרי ילדים בעברית ובערבית כאן גר ילד, כאן נאסר ילד אחד ליד השני
 - כל הילדים מסתתרים, מתחבאים כל הילדים מסתתרים, מתחבאים אז תרימו את הידים על הראש... 1...2...3...
 9. איך עושים בדיקת קשר, כשהכל כל כך מנתק?
 10. טרם התרו לפרסום כל הזעקות המצטברות האלה, מעמקי המחלות של הנפש בכפוף לצנזור הפנימי ולהערכת המפקד העליון
 - אולי בעוד חמשים שנה, נפתח את הפרוטוקולים בדיעבד
 11. כי-איך אעלה אל-אחי ואביו איננו אתי?
 12. רק רכות עורה העדין והנעים של בתי, מפרק אותי לרסיסים
 - אצבעותיה הקטנות, מושכות בשערות זקני היבש והמאבק כמו פתיל רועם, שירסק את המעטה השברירי
 - השומר שלא

דלת, בסך הכל דלת

דלת / אע"צ זוהר ראובני, ראש תחום דיגיטל, חיל החינוך והנוער

כְּמוֹהַ פִּתְחִיתִי כָּבֶר מְאוֹת פְּעָמִים,
דָּלַת, בְּסֵךְ הַכֹּל, דָּלַת.
רַק שְׁלֵדָלַת הַזֹּאת הָיוּ חֲרִים,
שְׁלוֹשָׁה בְּמִסְפָּר,
בְּמִקְוֵמוֹת שׁוֹנִים.
מִי זֹאת שֶׁהִיְתָה מִהֶעֱבֵר הַשְּׁנִי?
בֵּית כְּפֶה הִיְתָה? מָה הָיָה תִּפְקִידָה?
הָאֵם פְּחָדָה?
הָאֵם נִלְחָמָה?
הָאֵם, הָאֵם שָׂרָדָה?
אֶז פִּתְחִיתִי אֶת הַדָּלַת,
כְּמוֹהַ פִּתְחִיתִי כָּבֶר מְאוֹת פְּעָמִים.
אֶת הַתְּשׁוּבוֹת לֹא
חֲרִי הִקְלִיעִים עֲכָשׁוּ הֵם בִּי

יהא זה לפרסום כי דמנו לא הותר | צילום: גיא סידי

מנהרות גורל / אשר שאז, רס"ר מיל' גדוד 89

- א. משחיתי צלם אדם
יושבִי חֶשֶׁד וּמֹת,
לא לחנם קבעתם אתים
לחצב לָכֶם בורות נשָׁפְרִים.
לא לשוא כְּרִיתֶם וְשָׁנִיתֶם
ושלשֶׁתֶם, להלעיט עצמכם מן
הרע
ועוד מן הרע ועוד מן הרע ועוד -
ידעתם רע מאד
לא תזרח לָכֶם חֶמָה.
אין לָכֶם מקום עוד
על פְּנֵי הָאֲדָמָה.
- ג. יְהֵא זֶה לְפָרְסוֹם
כִּי דִמְנו לֹא הִתֵּר.
משחיתי צלם אָנוּשׁ -
לא תִפְסְקוּ מִלְחָפֵר וְלִבּוֹשׁ,
להתַפְסוֹת
כְּלָמָה, להִסְתֵּר תַּחַת זַעֲקוֹת
- הָאֲדָמָה מְנֻהָרוֹת
הָדָם אֲשֶׁר שִׁפְכֶתֶם.
בְּחוּרֵינוּ גִבּוּרֵינוּ יִרְדְּפוּ עַד יִשְׁפְּכוּ
אֶת דָּם שׁוֹפְכוֹ. נִפְתּוּ אֶתְכֶם
עַד חֲרָמָה, עַד הַחֶשֶׁד הָאֲחֵרוֹן
בְּקֻצָּה הַמְנֻהָרָה
- ד. רָשָׁעִים,
מִי מָנָה עֶפֶר שְׁחִפְרֶתֶם
מֵאוֹת פְּרִסָּאוֹת מְנֻהָרוֹת
שֶׁל שְׁטֵנָה מְשֻׁשָׁעַת בְּאַרְץ
פְּלִשְׁתִּים.
דְּעוּ, גַּם מֵאוֹת מִלִּיּוֹנֵי הַטּוֹנוֹת
שֶׁל עֶפֶר מִשְׁטָמָה לְעוֹלָם
לֹא יוּכְלוּ לְסֹתֵם נִבְיַעַת בְּאַרְי

כאב העדינות שנרמסה אל האדמה | צילום: גיא סידי

ברד / כרמית כהן, כפר-עציון

אֶתְמוּל נִתְּן בְּרֵד מֵאַחַר

עַל מִטְעֵי הַנְּשִׁירִים.

קִטְס וְהִטִּיחַ אֶת הַפְּרָחִים אֶל רִגְבִּי הַבֶּץ.

יָדִיעַת אֲבָדֹן נִפְרָשָׁה עַל הַמִּטְעִים.

כָּל פֶּרֶחַ לָקַח אֶתֹו תִקְוָה

לִפְרִי מִבְּשִׁיל בְּסוּץ.

וְאֲנִי כּוֹאֶבֶת אֶת הָעֲדִינוֹת שֶׁנִּרְמְסָה אֶל הָאֲדָמָה

אֶת הַפְּרִי שֶׁלֹא יִכְבִּיד עַל הָעֲנָפִים

בְּעוֹד כְּמֵה חֲדָשִׁים.

עלו חלוצים אל ארצך | צילום: גיא סידי

אולי יבוא אלוהים / בנצי גולדשטיין, בית-שמש

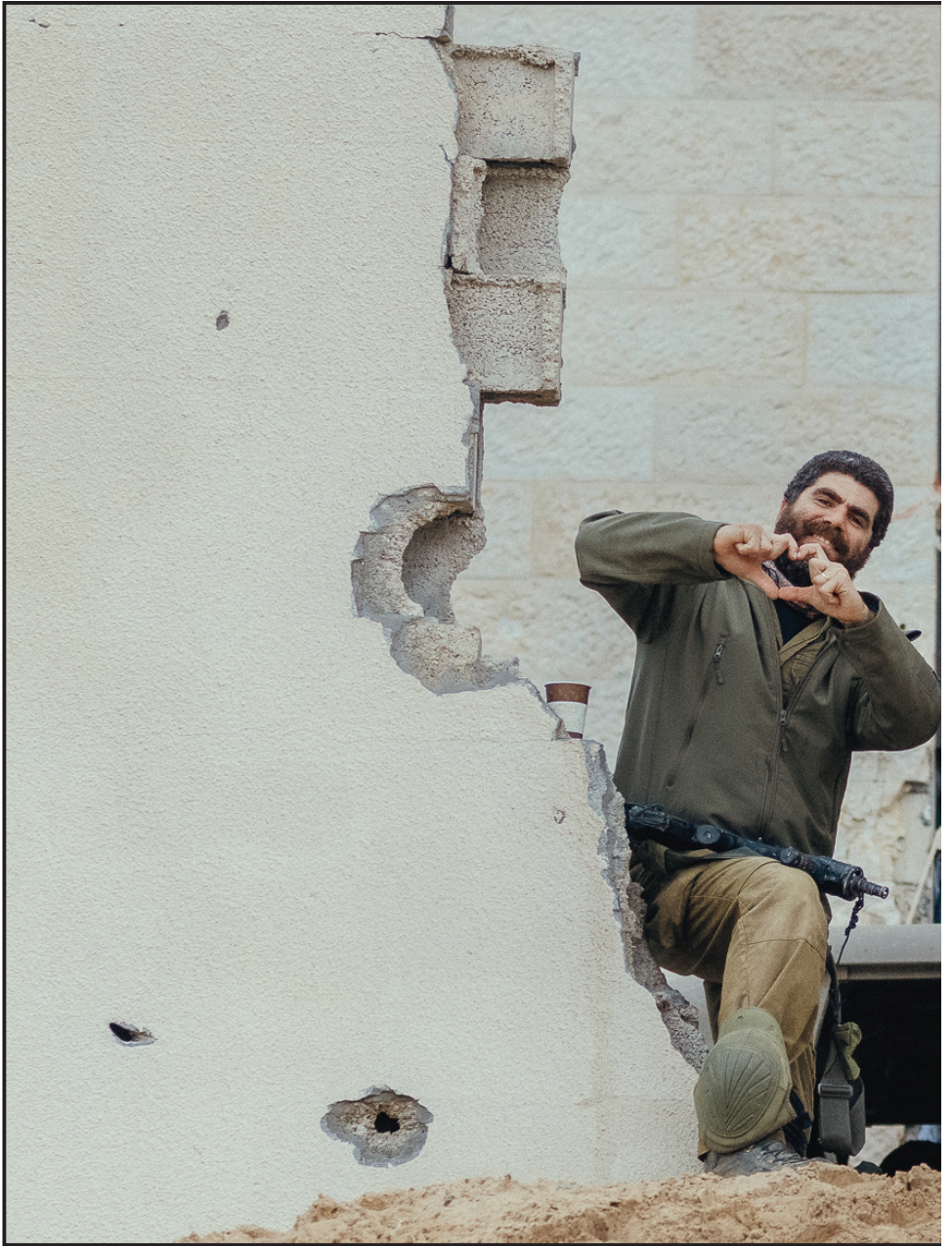
אָנוּ בְּגֵי עֶמֶד בְּחִירִיד אֲשֶׁר הִתְהַלְכוּ אַחֲרֶיךָ
 בַּמִּדְבָּר בְּאַרְצָךָ לֹא זָרוּעָה, אֲשֶׁר עָלוּ חֲלוּצִים
 אֶל אֶרֶצְךָ
 אֲשֶׁר קִיְּמוּ מִצְוֹתֶיךָ וַיּוֹד דְּבָרוֹתֶיךָ וְלֹא רָצְחוּ
 וְלֹא גָנְבוּ, כִּבְדּוּ אֶת הוֹרֵיהֶם וְאוֹתֶךָ
 הִנִּיחוּ עַל קִבְרַת זָרוּעַם תַּפְלִיד, וְקִשְׁרוּ צִיצִית
 פְּתִילֶיךָ
 אֲשֶׁר נִהְרְגוּ עֲלֶיךָ בַּגִּנְדָּה וּבַפֶּאֶס, וְנָשִׂיהֶם
 נִלְקְחוּ לַחֲדָרֵי מִיטוֹתֶם
 כְּשָׁלָל, כְּעֻצִּים. אֲשֶׁר דּוֹוִים וְגוֹלִים הָאֱמִינוּ
 בְּךָ עַל נֹהַר הָרִיזִין
 וְנִטְבְּחוּ בַּפּוֹגְרוֹמִים עַל פְּגִי אַרְבַּע קְצוֹת
 תֵּבֵל, בִּיּוֹרֶק, בְּרָצְלוֹנָה, בִּתְנַיִ"ו בַּקִּי
 בִּת"ח וּת"ט
 בְּפוֹלִין וְאוֹקְרַאינָה בַּפְּרָהוּד בְּעֵירֶק, וּבְלִיל
 הַבְּדֵלֶח,
 אֲשֶׁר נִתְּלוּ וְעָנוּ וְנִשְׁחָטוּ בַּפְּרָעוֹת קִישִׁיגַב,
 חֶבְרוֹן, נַחֲל עֹז, וּבִאֲרִי
 אֲשֶׁר הִתְחַוֵּר גּוֹפֶם חֲרִים חֲרִים כִּכְבֶּרָה
 בְּבֹאֲבִי אֶזְרָא וּבְעוֹד וְעוֹד מְקוֹמוֹת
 שְׁמֹרֶת הַשִּׁיר מִלְּהִזְכִּירָם,
 לֹא יִהְיוּ לְךָ עַמִּים אֲחֵרִים שְׁפִלִים וּבוֹזֵזִי
 חַיִּים עַל פְּנֵינוּ
 לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ קִבְרֵי אֲחִים וּבוֹר לְקַבְּרָם בְּטָרָם
 עֵת וּבְדֶרֶךְ שְׂאִינָה דֶּרֶךְ הָאֶרֶץ.
 לֹא תוֹלִיכֶם אֶל הַגּוֹלָל וְאֶל תַּאֲי הַגָּזִים, לֹא
 תוֹבִילֶם בְּרַכְבוֹת מִשָּׁא וְלֹא תַעֲמִד מִנְּגֵד
 בְּהִלָּקְחֶם כִּבְהֵמוֹת וַדּוֹת אֶל בֵּית הַמִּטְבָּחִים
 אֶל הַמִּשְׁרָפוֹת וְאֶל מִנְהָרוֹת הַמָּנוֹת
 הַמִּתְּפַלְלוֹת כְּתוֹלָעִים תַּחַת הָאֲדָמָה.
 לֹא תוֹתִירֶם בְּמִמְד"ים הַמַּעֲשָׂנִים
 כִּי אֲנַחְנוּ עִמָּךְ זֹכְרֶיךָ וּמְזַכְרֶיךָ נוֹשְׂאֵי שְׁמֶךְ
 יִשְׂרָאֵל
 בַּעֲלֵי מִשְׁפָּחָה, עוֹשֵׂי חֶסֶד, טוֹב, חַיִּיד,
 וּמִצְוָה, לְאֻלָּפִים וְלִבְרוּאֵיךָ.
 לֹא תִתֵּן לְשֹׁפֵד אֶת דְּמִינוֹ לְשִׂאתוֹ עַל פְּגִי
 הַשְּׂדֵה הַקָּצוּר,

קְעִטִּיף דָּחוּ, כְּצִיצָה
 זָכַר וְשָׁמַר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לְקִדְשׁוֹ, מֵאוֹת עַל
 בְּגֵי מֵאוֹת שָׁנִים וְאֻלָּפִים
 לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ מוֹת צָנוּחָה, וְאַזְעָקָה
 בְּרַחוּבוֹתֵינוּ, בְּנוֹ.
 כִּבְדּוּ אֶת בְּנֶיךָ וְזִאֲטוֹטִיךָ בְּגֵי הַשְּׂנֵתִים
 וְהַשְּׁלוּשׁ
 הַמִּתְגַּלְשִׁים וּמִתְנַדְּנִים בְּגִנוֹת הַשַּׁעֲשׁוּעִים,
 יוֹנְקֵי בִקְבוּס, מַחְבָּאִים בְּאַרְוֹנוֹת מֵאַחֲרֵי
 בְּגָדֵי הַחֶרֶף
 כִּבְדּוּ אֶת נַפְשָׁם הַרְכָּה, הַצְּפוּרִית, לִבֵּל תִּרְאָה
 מֵרֵאוֹת
 וְתִשְׁמַע דְּבָרִים שְׂאִין אֶזֶן וְאַפְלוּ בְּרִיָּה קִטְנָה
 שְׂבַעֲוֹלָם רֹאוּנָה לְשִׁמְעָם (סָבָא, הַחִילִים
 הָרַעִים
 עֲשׂוּ בּוֹם בּוֹם בּוֹם עַל הָאוֹטוֹ)
 כִּבְדּוּ אֶת נַעֲרוֹתֶיךָ הַמִּשְׁרָתוֹת בְּצִבָּא הַגָּנָה
 לְיִשְׂרָאֵל
 לְמַעַן יִזְכְּרוּ וְיִמִּיחוּ וְיִמִּי צִאֲצִאֵינוּ וְצִאֲצִאֵי
 אֲבוֹתֵינוּ עַל פְּגִי
 הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֶהְיֶה

לֹא תִתֵּן בְּנֶיךָ
 לֹא לְכַבּוֹת נִשְׁמָתֶם כְּנִתֶיךָ חֲשָׁמֶל נִשְׁרָף
 לֹא לְהַרְצֹחַ
 לֹא לְהַאֲגִס
 לֹא לְהַתְבַּתֵּר כְּבֶשֶׂר אֶטְלִיז
 כְּפָחֶם הַשָּׂחֹר מִכָּל שָׂחֹר
 לְעִנּוֹת בָּהֶם בְּגִי אֲדָם
 לֹא תַחֲמֹד פְּרִיחִיד, חֶרֶדֶלֶךְ הַצִּהָבִים,
 וְכִלְנִיּוֹתֶיךָ שְׁטָרֶם פָּרְחוּ הַשָּׁנָה
 לֹא תִשָּׁח הָאֵם הַחִיָּה עַל הַבָּנִים
 לְקַחְתָּהּ אֶל זְבוּלֶיךָ
 וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַחֶרֶדָה
 וְאֶת הַקְּבוּץ וְהַמוֹשֵׁב הַיָּרֵק עֲשׂוּ
 אוֹלֵי גְבוּא אֱלֹהִים וַיִּדְבֵּר אֶתְנוּ
 פֶּן נָמוּת.

העוצמה שבחיוך | צילום: גיא סידי

שיטוט תושיה ברחבי עזה | צילום: גיא סידי

תום / שרון לנגר, תל אביב

★

כְּמוֹ תַּחבֹּשֶׁת סְפוּגָה הָעֲנָנִים
עוֹטְפִים אֶת הַשָּׁמַיִם.

הִנֵּה לַהֵק בְּמַעוֹפוֹ

אֶל הַדְּרוֹם הַחֹם

הַקָּר

רוּחַ שֶׁל סֶתוּ מִבִּיא אֶתוֹ חֶרֶף

שֶׁשָּׂרָב כִּבֵּד כּוֹרֵת אֶת כְּנָפָיו

★

בְּתוֹךְ הַדְּמָדוּמִים

אֲבָרוֹת חֲסִידָה מְלֻטְפוֹת אֶת

הָאוֹר הַדָּלִיל

שָׁזָה עֲתָה נִפְצָע מְלַהֵב הַמַּסּוֹק.

לֵה לֹא אֲכַפֵּת מָה קוֹרֶה עַל הָאָרֶץ

כָּל מְאוֹדָה אֶל הַדְּרוֹם הָרְחוֹק

★

כִּבְכֵּל אוֹקְטוֹבֶר

הִיא בְּדֶרֶךְ לְשֵׁם

שֵׁם תַּחֲנוּן,

שֵׁם הִיא תִּטִּיל.

וְאֲנִי,

כִּבְיָכוֹל,

עוֹדֵנִי כָּאֵן.

דּוֹמַעַת.

כָּל עוֹד עוֹדִי,

אֶקוֹנֶן עַל בֵּיתִי.

★

זוֹ עוֹנֶת הַקְּסִיף

שֶׁל תַּפּוּזֵי הַדָּם

בְּמַטֵּעַ הַנֶּגֶבִי,

הַשּׁוּמֵם - הַשָּׁנָה אֵין שֵׁם אִישׁ.

הֵם יִפְלוּ עַל הָאָרֶץ

וְעֲלֶיהָ יִרְקִיבוּ

אֶת מִיָּצֵם

הַמָּרִיר

יִנְטְפוּ עַד תַּתֵּם

עוד חיים פורחים ויפים מצפים לה | צילום: גיא סידי

בְּאֵרִיקִי / רס"ן מיל' משה בנימין, חיל החינוך והנוער

יֵשׁ לָנוּ יְלָדָה וְשָׂמָה בְּאֵרִי
מִתְלַתֶּלֶת, קוֹפְצָנִית מְלֵאת שְׂמֵחַת חַיִּים
אֶפִּי לָהּ בְּמִנּוֹת גְּדוּשׁוֹת
וְיִפִּי מִיַּחַד נְסוּךְ עַל פְּנֵיהָ
לִמְעָן רֵאשׁוֹנָה קוֹפֶצֶת
וְאַחֲרוֹנָה לְצֵאת דּוֹרֶשֶׁת
נוֹפֶלֶת וּמִיד קָמָה
לֹא מִתְעַכֶּבֶת עַל כָּאֵב
הַחַיִּים אֲצֵלָה עֲגֻלִּים
לִפְעָמִים מְאַחֶרֶת
שׁוֹכַחַת אֶת הָאֵכֶל
וְאֶת הַמַּחְבֶּרֶת
אֲבָל תָּמִיד מְחִיכֶת.
בְּאֵרִי

תָּמִיד הִיא תִּמְצָא חַיִּים בְּתַחֲתִית הַבּוֹר
תִּשָּׂא כּוֹחוֹת
וְתַחַדֵּשׁ קִצֵּת אוֹר
וְאִם אֶתֶּה רוֹצֶה לְהַמִּיס קִצֵּת כַּעַס וְכָאֵב
תִּבְיֵט בַּחֲיוּךְ הַשּׁוֹבְבִי שָׁלָה
וְהַכֵּל יַעֲלֶם
מִשֶּׁהוּ מִיַּחַד מִסְתַּתֵּר בְּשָׂמָה -
בְּאֵרִי
עוֹד חַיִּים פּוֹרְחִים וְנִפִּים מְצַפִּים לָהּ
וְהִיא מְצַפֶּה לָהֶם.

השמש שוב תזרח | צילום: גיא סידי

הייקו מלחמה / עדי סגל ויסברגר, מזכרת-בתיה

עוד יבוא היום
בו השמש שוב תזרח
ונאמין לה

חיל החינוך בכל הפלטפורמות

קטלוג כלים
חינוכיים

חרבות הברזל

שירים, הלחנות
וקליפים

[@tarbut.idf](https://www.instagram.com/tarbut.idf)

פוסטים

[@idf_edu](https://www.instagram.com/idf_edu)

אנימציות
הנני

חיל החינוך
והנוער

המשיכו לשלוח לנו שירים: eliazcohen@walla.com